WYDANIE WIECZORNE.

„GŁOS NARODU" Wychodzi dwa razy dziennie. Cena 4 halerze. Wychodzi dwa razy dziennie. „GŁOS NARODU"

Wychodzi dwa razy dziennie o godz. 12-ej w południe i o godzinie 6-tej wieczorem.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor 2 hal. 70, kwartalnie kor 8. W państwie Niemieckiem kwartalnie kor. 10 w innych państwach: kwartalnie kor. 12, Za jednorazową wysyłkę dziennie dopłaca się 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu: 40 hal.

GŁOS NARODU

Dziennik założony w r. 1892 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Osobna prenumerata na wydanie wiecz. wynosi miesięcznie w miejscu z odnoszeniem do domu 1 koronę.

Numer połudn. 10 ha wieczorny 4 hal Listy pieniężne przekazy na prenumeratę i inseraty franco do Administracji „Głosu Narodu". Prenumeratę oprócz upoważnionych agencyj przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie Monarchji i w państwie niemieckiem — Reklamacje nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisy Redakcya nie zwraca. Adres Red.: Ul. św Krzyża l. 7. Adres tel. „Głosu Narodu" Kraków, Tel. Nr. 190.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowem „Głosu Narodu" róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej l. 7 Od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 15 halerzy, za każdy następny raz 12 hel., skład tabelaryczny, liczbowy, od wiersza 30 hal za pierwszy raz każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz. — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, Pasaż Hausmanna. w Wiedniu Haasenstein & Vogler. M. Opelik, M. Dukes, M. Schalek, E. Brunn, Kutschbera & Schleri, R. Moses Friedl, w Berlinie F E. Cos, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Baczkowski 14 Cite de Trevise, John F. Johnes & Cie.

Nr 447. Kraków, czwartek 3 października 1907 r. ROK XV

Kronika.

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków, 2 października.

— **Konkurs na stypendjum.** Celem nadania trzech stypendjów w kwocie po 300 kor. rocznie z fundacji śp. Kaspra Zubowskiego, magistrat m. Krakowa rozpisuje konkurs z terminem wnoszenia podań do końca października b. r. włącznie. O stypendja te ubiegać się mogą uczniowie szkół krakowskich ludowych, realnych i technicznych, tudzież uczniowie wydziału medycznego i filozoficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, urodzeni z rodziców włościan w obrębie starostwa krakowskiego lub mieszczan krakowskich, ubodzy odznaczający się dobrym postępem w naukach i moralnością. Uczniowie szkół ludowych realnych i technicznych przechodząc do gimnazjum tracą to stypendjum. Pierszeństwo jednak przedewszyskiem mają potomkowie męscy Władysława Zubowskiego z Ewendorfu w Rosji, gdyby z nich który do szkół krakowskich uczęszczał.

Podania wnosić należy w oznaczonym terminie do prezydenta miasta Krakowa za pośrednictwem Dyrekcji szkoły względnie Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego,z dołączeniem metryki urodzenia, świadectwa szkolnego z ostatniego półrocza lub z ostatniego egzaminu i świadectwa ubóstwa należycie potwierdzonego.

— **Koncert „Harmonji"** odbędzie się w razie pogody jutro dnia 3 bm., o godz. 4-tej po południu, naprzeciw kawiarni p. Janikowskiego. W sobotę dnia 5 bm o godz. 2 po południu urządza „Harmonia" w parku Dra Jordana IV koncert popularny.

Obydwa koncerty odbędą się pod osobistym kierunkiem p. Antoniego Wrońskiego.

Zjazd „Ligi pomocy przemysłowej". Wydział „Ligi pomocy przemysłowej" przypomina, że 4 krajowy zjazd Ligi pomocy przemysłowej" odbędzie się we Lwowie w dniach 5 i 6 października z następującym programem: Sobota, dnia 5 października 1907 o 9 rano Nabożeństwo w kościele katedralnym, o 10 przed południem zebranie ogólne delegatów, członków Towarzystw Pomocy przemysłowej — Towarzystw „o własnych siłach" i zaproszonych gości w sali ratusza lwowskiego z porządkiem dziennym: Zagajenie przez prezesa Ligi pomocy przemysłowej, Przemówienie reprezentantów zaproszonych władz i instytucyi, Sprawdzenie legitymacyi delegatów na Zjazd, Ukonstytuowanie się Zjazdu i podział na sekcye: a) organizacyjną (statutową) b) finansową, c. przemysłowo-handlową, tudzież przydzielenie zgłoszonych na Zjazd wniosków i referatów, Zatwierdzenie protokołu 3 krajowego zjazdu, Sprawozdanie Wydziału Ligi pomocy przemysłowej i biura Ligi pomocy przemysłowej o obecnym stanie tej organizacyi, Sprawozdanie komisyi kontrolującej z rachunków za r. 1906—07, Budżet na rok 1908, Wnioski samoistne.

Popołudniu od 4 do 7 obrady w sekcyach w ratuszu lwowsk., o 8 wieczorem Zebranie towarzyskie. Wieczornica w sali Hotelu francuskiego.

Niedziela dnia 6 października o 10 przed południem Zebranie ogólne z porządkiem dziennym: Sprawozdanie sekcyi a) organizacyjnej, b) finansowej, c) przemysłowo-handlowej, Dyskusya i uchwały, Oznaczenie miejsca i czasu przyszłego krajowego zjazdu, Zamknięcie obrad O 2 popołudniu wspólny obiad i pożegnanie uczestników zjazdu, w sali hotelu francuskiego.

Losowanie 5 kadencji (listopadowej) sędziów przysięgłych krakowskiego sądu krajowego karnego odbyło się dzisiaj w prezydjum sądu krajowego karnego pod przewodnictwem wiceprezydenta dra Pogorzelskiego, przy udziale nadradcy W. Ursla, radcy dra Grodyńskiego, astępcy prokuratora radcy sądu kraj. dr. Brasona i delegata Izby adwokackiej mecenasa dra Br. Gunkiewicza oraz protokolanta p. Jedliczki.

Jako przysięgli główni wylosowani zostali: Bieńkowski Witold, Bincer Dawid, Cercha Stanisław, Ehrlich Adolf, Fallek Abraham, Finder Henryk recte Chaim Leib, Gasiński Karol, Gottlieb Leopold, Hoesick Ferdynand, Josefsthal Artur, Kalczyński Józef, Kotowicz Teodor, Korczyński Stanisław, Kotulski Jan, Kowalski Aleksy, Kramarczyk Wincenty, Landau Hirsch, Lauer Franciszek, Mikuszewski Wilhelm, Morawski Witold, Nattel Mojżesz, Piwnicki Witold, Pobudkiewicz Jan, Rakower Józef, Rosendorf Franciszek, Ryglicki Adolf, Selinger Bernard, Skwarczyński Józef, Springer Baruch, Targowski Ferdynand, Uznański Karol, Werbel Adolf, Wollen Feliks, Wołkowski Karol, Dr. Zaremba Gustaw, Zielonacki Józefat Leszczyc.

Jako przysięgli zastępcy: Lebenheim Samuel, Licht Józef, Loch Tomasz, Ogieński Maryan, Paprocki Franciszek, Prokocimer Schewach, Radziszowski Konstanty, Willer Bernard, Wójcik Wojciech.

— **Angielski balon wojskowy.** „Nulli Secundus," zbudowany w Adlershof, odbył onegdaj dwugodzinną podróż.

Próbowano przytem różnych eksperymentów. Balon opatrzono w dwa skrzydła z płótna, które rozpostarto, skoro tylko balon opuścił halę.

W tyle balonu umieszczono płócienny parasol w formie ptasiego ogona. W ten sposób zabezpieczono prawidłowy ruch i postawę balonu.

Na przodzie przytwierdzono dwa aeroplany, aby mu ułatwić wznoszenie się i opadanie. Balon wzniósł się przy lekkim wietrze ze wzgórza Camberley w hrabstwie Surey, ze szybkością 20 mil angielskich na godzinę i z tą samą chyżością wrócił na miejsce wzlotu, gdzie wykonano jeszcze przed opadnięciem, kilka ewolucji.

Wylądowanie odbyło się w porządku na parę stóp nad ziemią.

Pogrzeb ś. p. Adamowej Potockiej.

Oprócz wymienionych we wczorajszym numerze osób nadesłali na ręce namiestnika depesze kondolencyjne jeszcze arcyksiążę Fryderyk, minister Bienertt, dr. Piętak, prezydent Hausner, prorektor krakowskiego Uniwersytetu Morawski, krakowska Izba handlowo przemysłowa, galic. towarzystwo gospodarskie, konsulat francuski ze Lwowa.

Ulice Krzeszowic przybrane żałobnemi chorągwiami, latarnie pokryte krepą. W pałacu przy zwłokach od rana odprawia duchowieństwo msze żałobne.

Tłumy ludu wiejskiego modlą się przy zwłokach zmarłej. Rano zalutowano trumnę. Pierwszy pociąg pospieszny przywiózł znaczny zastęp duchowieństwa i obywatelstwa. Nadzwyczajny pociąg przybył o godz. 9 rano. Przybyli nim: ks. kardynał Puzyna, oraz XX. arcybiskupi i biskupi, tudzież kilkaset osób z całego kraju. Przed halą pałacową rodzina hr. Potockich przyjmowała przybyłych gości żałobnych. Wszyscy składali namiestnikowi wyrazy współczucia. Metropolita X. Szeptycki po złożeniu kondolencyi udał się wraz z X. kanonikiem Borsukiem do kościoła i tam odprawił cichą Mszę św. za duszę zmarłej. Arcybiskupi, biskupi i duchowieństwo udali się do hali pałacowej i tam przy udziale rodziny odprawiali ostatnie modlitwy, przyczem odśpiewano „De profundis". Następnie chór śpiewaków śpiewał Mendelsohna „Beati mortui". Przy śpiewie chóru wyniesiono trumnę z pałacu. Naokoło zebrały się tysiące uczestników żałobnego aktu. Przez aleje parku rozpoczął się pochód żałobny do kościoła.

Wśród ogromnego zastępu uczestników pogrzebu byli między innymi: Eks. hr. W. Dzieduszycki, Eks. hr. Kazimierz Badeni, Eks. hr. St. Badeni, Eks. Hausner, Eks. Tchórznicki. Prezydent Krakowa dr. Leo z wiceprezydentem M. Chylińskim, rektor Morawski, prof. Cybulski, prezes Tow. U. dr. Paszkowski, wiceprez. Rad. pow. dr. Skrzyński, radcy dworu dr. Zaleski, dr. Rosner, dr. Morawski, Horoszkiewicz, prez. Łukaszewski, r. dw. dr. Adam Fedorowicz, wiceprezes Koła p. Dulemba, poseł dr. Małachowski, pos. Fedorowicz, poseł ks. Stojałowski, poseł ks. Szponder, redaktorowie ks. Krechowiecki, Vogel i Ostaszewski-Barański ze Lwowa, redaktorowie „Czasu" i „Głosu Narodu" z Krakowa, członkowie r. m. Szarski, Kwiatkowski, Kosobudzki, dr. Benis i wielu innych.

Przybyły reprezentacje wszystkich instytucyi rządowych i autonomicznych z Krakowa oraz tysiące ludu z pod Krzeszowic.

Na czele konduktu szły wszystkie cechy krzeszowickie ze sztandarami, dalej cechy krakowskie, ze sztandarami, starszyzna miasta, za nimi weterani, straż ochotnicza z Krzeszowic i Trzebini oraz miejska straż ogniowa krakowska, służba leśna krzeszowicka, włościanie, górnicy oficjaliści i urzędnicy, dalej dziewczęta i chłopcy wiejscy, krakowskie towarzystwo dobroczynności z prezesem Schwarzem, starcy i sieroty ze sztandarami. Osobną grupę stanowiło

krąkowskie Kółko kontuszowe ze sztandarem. Kondukt żałobny, poprzedzony ogromnym zastępem duchowieństwa świeckiego i zakonnego i kapitułą krakowską, prowadził X kardynał Puzyna w otoczeniu arcybiskupów Simona i Bilczewskiego biskupa przemyskiego Pelczara i sufragana ks. Fischera, bis. tarnowskiego, Wałęgi i biskupa sufragana ks. Nowaka. Wśród szpaleru duchowieństwa postępował chór kleryków, zgromadzenie księży misjonarzy. Skromną czarną trumnę nieśli naprzemian oficjaliści hrabstwa tęczyńskiego i włościanie. Około trumny pełnili służbę honorową oficjaliści, weterani krzeszowiccy, górnicy i katolicy robotnicy.

Żałobny orszak zamykał oddział ochotniczej straży pożarnej krakowskiej pod komendą kapitana Fenza oraz Zatorskiego.

Pochód przy drobnym deszczu przeszedł do kościoła. Tutaj trumnę złożono na katafalku, otoczonym światłem i zielenią. Rodzina, duchowieństwo i wybitni goście zajęli miejsca przed ołtarzem. Sumę żałobną odprawił arcybiskup Bilczewski. Chór pod kierunkiem p. Flaszy śpiewał Requiem Verhulsta. Po sumie ks. kardynał Puzyna odprawił ostatnie modlitwy z całem duchowieństwem, poczem członkowie rodziny wzięli trumnę na ramiona i zanieśli do grobów rodzinnych, gdzie spoczywają już trumny Adama i Artura Potockich oraz innych członków rodziny. Uczestnicy pogrzebu odjechali nadzwyczajnym pociągiem o godzinie 4 popołudniu.

Telegramy.

Zakończenie strejku gazowego.

Lwów. Od piątku trwający strejk robotników gazowych, wczoraj się zakończył.

Ugoda.

Budapeszt. Dziś przedpoł. kontynuowano pertraktacje ugodowe. Brali w nich udział ze strony austr. ministrowie Beck, Korytowski Fortz, Derschatta, Auersperg, oraz szef sekcji Sieghart, ze strony węg. ministrowie Wekerle Kossuth, Apponyi, Daranyi, Zichy i sekretarz stanu Popowich, Sterenyi i Mezeffy, a chwilami także referenci fachowi. Przedyskutowano szereg kwestyj ugodowych, zwłaszcza kwestja kwotowa przyszła pod obrady, jednakże nie cyfrowa strona tej kwestyi, dalej kwestja papierów wartościowych, subtaksy na cukier, jakoteż kwestje kolejowe. W bocznej sali komitet referentów fachowych obradował nad zasadami taryfy cłowej. O godz. wpół do 2 popołudniu dr. Wekerle urządził śniadanie dla uczestników konferencji. Popoł. obrady będą kontynuowane.

Sprostowanie „Macierzy".

Petersburg. Wczorajszy numer „Rusi" zamieszcza sprostowanie Macierzy na drugi artykuł, wydrukowany w „Rossiji" przeciwko tej instytucji.

Sprostowanie poprzedza redakcja „Rusi" notatką Nestora, który wyjaśniając genezę polemiki między „Rossiją" a Polską Macierzą Szkolną, zaznacza, że „Rossija" uchyla się od zamieszczenia sprostowania, wobec czego zarząd Macierzy zwrócił się do redakcji „Rusi" z prośbą o wydrukowanie, co też redakcja tego pisma najchętniej czyni.

Taktyka katolików włoskich.

Rzym. „Osservatore Romano" ogłasza notę, która prostuje twierdzenie kilku dzienników, jakoby linia wytyczna akcji włoskich katolików na polu politycznem polu o tyle miała uledz zmianie, że przekształci się we właściwą akcję parlamentarną. Nota oświadcza, że s t a n o w i s k o w ł o s k i c h k a t o l i k ó w c o d o i c h u d z i a ł u w u s t a w o d a w c z y c h p r a c a c h w o b e c n y c h s t o s u n k a c h n i c s i ę n i e z m i e n i ł o, ponieważ rozporządzenia zawarte w papieskiej encyklice z dnia 11 czerwca 1905 r. muszą być ściśle zachowywane i nie doznały najmniejszej zmiany.

Z Sejmu morawskiego.

Berno. Sejm morawski przyjął wniosek, wzywający rząd, by jak najspieszniej wydał wszelkie zarządzenia które umożliwiłyby przyspieszenie pertraktacji ze służbą kolei państ., tak, by zarówno żądania kolejarzy zostały spełnione, jak by usunięto niebezpieczeństwo, grożące gospodarstwu ze strony biernej resystencji.

Zamachy i napady w Rosji.

Odessa. Na ul. Pocztowej został zraniony właściciel hotelu Maslukow, który nie chciał dać anarchistom żądanej przez nich sumy.

Tyflis. Siedmiu uzbrojonych bandytów, z których jeden miał bombę, dokonało rabunku w kantorze fabryki Sosina. Kupiec Rozrojew został śmiertelnie raniony. Jednego z zabójców aresztowano.

Tyflis. W pobliżu wsi Ardwi, rozbójnicy uprowadzili do niewoli, zamożną obywatelkę Kalaptarowową i kupca z Tyflisu Abowjanca. Za obywatelkę rozbójnicy żądają okupu w sumie 20.000 rub. za kupca 1000 rub.

Czernichów. Siedmiu bandytów wtargnęło na stacji Nowozybków po odejściu pociągu do kantoru depot. Napastnicy aresztowali montera i robotników, rozbili szafę, stoły i biurka. Naczelnik depot z pieniędzmi zdołał zbiedz.

Z Marokka.

Paryż. „Petit Parisien" donosi, że rząd otrzymał wczoraj wiadomość z Casablanca, że wszystkie szczepy są już gotowe złożyć broń i że wobec tego należy wkrótce oczekiwać zupełnej pacyfikacji.

Jak dzienniki z Casablanca donoszą, otrzymał jenerał Drude wiadomość, że szczepy, które się jeszcze nie poddały, utworzyły mehallę i napadają na Francuzów, oraz walczą przeciw szczepom, które się poddały.

Te ostatnie szczepy zwróciły się do jenerała Drude o pomoc.

Ze świata.

Kongrès anarchistów. Niedawno obradował w Amsterdamie kongres anarchistów. Na początku zjazdu przyszło do utarczki: powstała myśl, aby kongres anarchistów połączyć z kongresem antymilitarnym — oparł się jednak temu „sam" Malatesta i sprawa upadła. Weszła na porządek sprawa organizacji anarchistów. Organizować się chcą ci, co bezrząd i dezorganizację za ideał uważają. Francuz Dunois uznawał, że anarchizm nie może się ograniczać jedynie do rozszerzania terorystycznego światopoglądu, ale winien pracować czynnie. Gorącym zwolennikiem organizacji okazał się Malatesta. Po długich dysknsjach humorystycznych uchwalono następującą enuncjację: na międzynarodowym kongresie w Amsterdamie zebrali się przedstawiciele związków anarchistycznych. Grupy i jednostki uznały anarchistyczną międzynarodówkę za istniejącą. Składa się ona z obecnych na zjeździe grup, organizacji i jednostek, które się dołączają do niej. Związane w międzynarodówkę związki zachowują autonomię. Wybranych pięciu delegatów utworzy biuro międzynarodowe. Będzie ono pozostawało w kontrakcie wprost lub pośrednio z towarzyszami ze wszystkich krajów. Dalej uznano za konieczne zadanie anarchistów grupować element rewolucyjny w związkach zawodowych, propagować czynną akcję. Wśród rezolucyj nie omieszkano podnieść, że anarchizm dąży nie tylko do uwolnienia z ekonomicznej „nędzy", ale i do „zerwania" pęt psychicznych. Najdonioślejszym momentem kongresu jest akt powstania oficjalnego anarchistycznej międzynarodówki.

— **Powtórne małżeństwo Wölflinga.** Z Zurychu nadeszła niespodziewana wiadomość, że były arcyksiążę austryjacki Leopold, syn wielkiego księcia toskańskiego Fryderyka IV, obecny Leopold Wölfling zaręczył się z Marją Magdaleną Ritter, córką kapitalisty z Płótnic na Śląsku.

Jak wiadomo arcyksiążę Leopold po wystąpieniu z domu cesarskiego ożenił się z szansonistką, Wilhelminą Adamowicz. Po krótkiem pożyciu rozwiódł się z nią. Proces rozwodowy skończył się przed kilku tygodniami, w 7 dni później rozpoczął Wölfling starać się o rękę 30-letniej Marji Ritter. Powodem rozwodu było przystąpienie p. Adamowicz do sekty „ludzi natury", doprowadzających wegeterjanizm do ostatnich konsekwencyj. Obecnie p. Adamowicz bawi we Wiednin. Leopold Wölfling liczy teraz lat 40 i przebywa w Zurychu. Zastanawiającem jest bardzo, że Wölpling potępił stanowczo małżeństwo swej siostry hr. Montignoso z muzykiem Tosellim, a sam żeni się po nieudanym małżeństwie z p. Adamowicz jeszcze raz z mieszczanką.

Dom o 47 piętrach. W Nowym-Yorku stanie niebawem największy na świecie gmach 47 piętrowy „Singer Building". Budowa doprowadzona już do 36 piętra. Po ukończeniu „sky scraper" ten będzie miał dwieście kilkanaście metrów wysokości. Na wierzy ustawiony będzie reflektor, który nocą widzieć będzie można na morzu w odległości 100 klm. Fundamenty gmachu rozpoczynają się w głębokości 30 m. pod poziomem ul. Broadway na podłożu skalistem. Ogółem spotrzebowanem będzie do budowy 18.365 ton materjału stalowego i kamiennego. W gmachu umieszczonych będzie ośmnaście wind i znajdować się w nim będzie 2500 biur. Oświetlenie równać się ma ilością jednostek światła oświetleniu miasta o 25.000 mieszkańców, a przewody dla pary i wody mierzyć będą 24 km. długości.

—oooooooOOoooooooo—

KURSA WIEDENSKIE.

Wiedeń, dnia 2 X. 1907.

	k.	h.		k.	h.
Akc. austr. Zakł.			Tureckie tytuniow.	425	—
kred.	647	75	Gal. karp. Tow. naft.	540	—
Węg. zakł. kred.	753	50	Renta majowa	—	
Anglobanku	299	—	Austr. renta kor.	96	45
Unionbanku	537	50	Węg. „ „	96	55
Landerbanku	425	50	56 l. listy t. kr. ziem.	92	95
Bankvereinu	535	75	4% „ Banku h.	94	80
Bodenkredit	10	24	4½% „ „ „	99	45
Gal. Banku hipot.	—		5% „ „ „	109	50
Kolei państwow.	662	25	4% „ „ kraj.	95	—
„ południ.	153	—	4½% „ „ „	99	45
„ Elbethal	429	—	4% Gal. Obl. prop.	100	20
„ Północnej	5135	—	4% Gal. poż. k. z 1893	97	75
„ Czerniow.	—		4% Poż. m. Lwowa	95	05
Alpiny	619	75	Losy tureckie	188	25
Rima Muranyi	545	50	Marki	117	42
Prask. Tow. żelaz.	2672	—	Ruble	253	75
Fabryka broni	462	—	Rosyjskie pap.	85	50

Wydawca i redaktor odpow. Dr. Antoni Beaupre
W drukarni „Głosu Narodu" w Krakowie
pod zarządem Stanisława Tomaszewskiego

„KOSMOS" Znakomite hygieniczne Tutki do papierosów
poleca fabryka
ST. WOŁOSZYŃSKIEGO
Kraków, Krupnicza 21.
DO NABYCIA W TRAFIKACH I HANDLACH.